

Dosarul nr. 2ra-526/23
2-22036268-01-2ra-05042023

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud.: V. Suciul)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos
Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Iurie Chifiac,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova împotriva lui Cristian Vieru cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova și menținută hotărârea din 14 iunie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea,

c o n s t a t ă :

La 17 martie 2022, ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cristian Vieru cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 7-11).

În motivarea cererii de chemare în judecată, a indicat că ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, deține autorizația de funcționare a parcarii auto cu plată nr. 01501 din 16 ianuarie 2018, autorizația de funcționare a parcarii auto cu plată nr. 01562 din 17 ianuarie 2019 și autorizația de funcționare a parcarii auto cu plată nr. 01654 din 17 ianuarie 2020, astfel administrând o parcare auto specializată cu un nivel sporit de securitate, acces limitat al terților și asigurarea condițiilor necesare pentru asigurarea integrității corpurilor delictive.

A menționat că legea stabilește măsuri obligatorii ce trebuie respectate pentru asigurarea păstrării corpurilor delictive și a altor obiecte în cadrul desfășurării procesului penal sau contravențional, în vederea prevenirii pierderii, deteriorării, alterării, atingerii între ele sau amestecului corpurilor delictive ori al altor obiecte.

A relatat că, începând cu luna ianuarie 2017, primește la parcare specializată pentru păstrare mijloacele de transport reținute de organele de urmărire penală și agenții constatatori pe marginea cauzelor penale și contravenționale.

La data de 03 decembrie 2018, de către agentul constator a DP a mun. Chișinău, Vitalie Tatarciuc, a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, prin care Cristian Vieru a fost învinuit de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 231 și art. 241 din Codul contravențional, Cristian Vieru fiind înlăturat de la conducerea autovehiculului, cu transmiterea acestuia la parcare specializată.

Ulterior, la data de 21 decembrie 2018, ora 22:00, ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC a primit de la ofițerul de poliție Vitalie Tatarciuc și posesorul Cristian Vieru, la păstrare, în parcare specializată din str. Otovasca 19A, mun. Chișinău, automobilul de model „Mercedes C-Class”, n/î XXXXX, fapt confirmat prin actul de predare-primire la păstrare a unității de transport nr. 1479 din 21 decembrie 2018 și procesul-verbal de reținere și aducere a vehiculului la parcare specială din 21 decembrie 2018.

A notat că, deși procesul contravențional a fost finalizat în luna decembrie 2018 și Cristian Vieru avea tot dreptul să-și ridice automobilul din parcare specială, acesta nu a făcut-o până în prezent, reclamanta fiind pusă în condiția de a prelungi păstrarea bunului mobil avansat din cont propriu.

În perioada de la 20 mai 2019 până la 21 februarie 2022, în decurs de 1007 zile, manifestând responsabilitatea corespunzătoare, ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC a asigurat păstrarea mijlocului de transport automobilul de model „Mercedes C-Class” n/î XXXXX, ce aparține lui Cristian Vieru, care, la rândul său, este obligat să achită serviciile prestate, conform tarifelor stabilite și anunțate de depozitar, or, pârâtul s-a îmbogățit fără o justă cauză pe seama serviciilor acordate de depozit.

A specificat că, potrivit Listei de prețuri la serviciile acordate de păstrarea autoturismelor, situată pe str. Otovasca 19A, aprobată prin ordinul directorului ÎCAP „Coopalimentara” nr. 164 din 26 decembrie 2016, prețul total de păstrare a automobilelor este constituit din următoarele plăți: intrarea pe teritoriul parcării – 450 lei, păstrarea în termen până la 5 zile – 15 lei/ora = 1 800 lei, păstrarea în termen mai mult de 5 zile – 200 lei/zi.

Reclamanta a precizat că, în total, creanța ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC pentru păstrarea, în perioada de la 20 mai 2019 până la 21 februarie 2022, a automobilului de model „Mercedes C-Class”, n/î XXXXX, constituie suma de 202 650 lei (450 lei + 1800 lei + 1002 zile x 200 lei/zi) și, în fiecare zi, această creanță crește cu 200 de lei, deoarece întreprinderea prelungeste să asigure integritatea bunului.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la data de 19 ianuarie 2022, reclamanta a expediat în adresa lui Cristian Vieru cererea prealabilă nr. 14, prin care i s-a propus benevol, în decurs de 15 zile, să stingă creanța formată, care, la data respectivă, constituia 195 000 de lei.

A menționat că, deși este în drept de a solicita suma de 202 650 lei, acumulată până la data de 21 februarie 2022, a solicitat doar suma de 29 000 de lei pentru depozitarea automobilului de model "Mercedes C-Class", pentru perioada cuprinsă între 20 mai 2019 și 12 octombrie 2019, adică 145 de zile.

În drept, reclamanta ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC și-a întemeiat pretențiile în baza art. 439⁵ alin. (5) din Codul contravențional, art. 44 alin. (1), 46 alin. (1), (2) din Constituție, art. 500 alin. (6), 960 alin. (1), 1537, 1539, 1979, 1980, 1984 alin. (1), 1985 alin. (1), 1992 din Codul civil, art. 9 din Regulamentul cu privire la parcările auto cu plată pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 672 din 19 iunie 1998, art. 166, 167 din Codul de procedură civilă.

Reclamanta a solicitat admiterea acțiunii, restituirea îmbogățirii nejustificate din contul lui Cristian Vieru a sumei de 29 000 de lei, aferente păstrării automobilului de model „Mercedes C-Class”, n/î XXXXX, în perioada cuprinsă între 20 mai 2019 până la 12 octombrie 2019, a taxei de stat în mărime de 870 de lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 2 500 de lei.

Prin hotărârea din 14 iunie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea.

S-a încasat de la ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC în beneficiul lui Cristian Vieru suma de 5 877,63 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică (f. d. 110, 116-119).

La 22 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 iunie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, iar la 23 septembrie 2022, a prezentat apelul motivat, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 113, 130-136).

Prin decizia din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC și menținută hotărârea din 14 iunie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central (f. d. 157, 158-167).

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că materialul probator administrat denotă lipsa raporturilor juridice ce ar rezulta dintr-un contract de depozit încheiat între ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC și Cristian Vieru.

Totodată, instanțele au reținut că, deși la materialele cauzei se atestă actul primirii la păstrare a unității de transport, acesta nu poate fi considerat drept un act juridic în sensul art. 1537 din Codul civil, care reglementează contractul de depozit.

Instanțele de judecată au remarcat că actele primirii la păstrare a unității de transport nu pot fi asimilate unor contracte de depozit, întrucât în actele respective

lipsească datele despre depozitar și deponent, iar unul din elementele contractului de depozit sunt părțile, care în aceste acte nu sunt identificate.

De asemenea, din conținutul actelor primirii la păstrare a unității de transport, nu rezultă că mijlocul de transport ar fi fost transmis pentru depozitare către ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, în aceste acte fiind indicate doar numele și prenumele persoanei care a primit la păstrare automobilul, precum și numele, prenumele persoanelor care au asistat la întocmirea actului.

Au conchis instanțele de judecată că în speța dedusă judecătăii, nu se atestă o îmbogățire fără justă cauză a lui Cristian Vieru, întrucât nu s-a constatat întrunirea condițiilor necesare din care să rezulte existența unui raport juridic de îmbogățire fără justă cauză.

La 10 martie 2023, ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, reprezentată de avocatul Iurie Chifiac, a declarat recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 174-177).

În motivarea recursului, a invocat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat normele de drept material și au dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, fapt ce a dus la soluționarea incorectă a cauzei.

A notat că, în virtutea art. 514, 515 alin. (1) din Codul civil, Cristian Vieru, în calitate de posesor al bunului depozitat, a beneficiat de serviciile de depozit prestate de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC.

A menționat că din actele cauzei nu rezultă faptul adresării de către pârât a unei solicitări scrise reclamantei, în termeni restrânși, pentru a elibera mijlocul de transport auto, în conformitate cu pct. 11 din Regulamentul cu privire la parcurile auto cu plată pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 672 din 19 iunie 1998, în situația în care acesta nu a fost recunoscut în calitate de corp delict.

Prin urmare, în condițiile în care intimatul a beneficiat de serviciile de depozit prestate de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din contul ultimei, valoarea cărora constituie suma de 29 000 de lei, acesta este obligat să achite costul acestor servicii conform tarifelor stabilite și anunțate de întreprindere.

A obiectat că instanțele ierarhic inferioare nu au calificat corect din punct de vedere juridic litigiul dedus judecătăii, or, este indubitabil că Cristian Vieru nu și-a executat în mod corespunzător obligațiile față de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC.

La 02 mai 2023, Cristian Vieru, reprezentat de avocatul Nicolae Roșca, a depus referință la recursul declarat de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, reprezentată de avocatul Iurie Chifiac, prin care a solicitat declararea inadmisibilității acestuia (f. d. 182-188).

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 01 decembrie 2022.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la materialele cauzei, decizia motivată din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentei ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, avocatul Iurie Chifiac, în mod electronic, la 10 ianuarie 2023 (f. d. 168).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 10 martie 2023 (f. d. 174).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de către ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, reprezentată de avocatul Iurie Chifiac, împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de către ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, reprezentată de avocatul Iurie Chifiac, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul

în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, reprezentată de avocatul Iurie Chifiac, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, reprezentată de avocatul Iurie Chifiac, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul

arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC, reprezentată de avocatul Iurie Chifiac, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova, reprezentată de avocatul Iurie Chifiac, împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Mariana Ursachi